

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

De kunst van het geven

Beleggingsstatuut

Vastgesteld door de Raad van Toezicht op 10 oktober 2016

INHOUD	pagina
1 Inleiding	2
2 Doelstellingen en richtlijnen beleggingsportefeuille	3
3 Beleggingsovertuigingen	4
4 Maatschappelijk verantwoord beleggen	5
5 Fiduciair vermogensbeheer	6
6 Beleggingsbeleid	8
7 Specifieke beleggingsrichtlijnen	10
8 Administratie, rapportage, monitoring en evaluatie	12
9 Rollen en verantwoordelijkheden	13
Bijlage 1: Actuele organisatiekosten en budget ter ondersteuning van projecten	15
Bijlage 2: Jaarlijkse onttrekking aan de beleggingsportefeuille	16
Bijlage 3: Strategische beleggingsmix en risicoacceptatie	17
Bijlage 4: Benchmarksamenstelling voor performance en risicomonitoring	20

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

In dit beleggingsstatuut voor het Prins Bernhard Cultuurfonds (hierna 'Cultuurfonds') worden de kaders van het beleggingsbeleid en de taakverdeling ten aanzien van het beheer van de beleggingsportefeuille vastgelegd. Het beleggingsstatuut richt zich op de beleggingsdoelstellingen en de randvoorwaarden waarbinnen het beleggingsbeleid gestalte krijgt. Daarnaast worden de rapportage-eisen vermeld en de wijze waarop het Cultuurfonds het beheer zal evalueren.

Indien er een overeenkomst wordt gesloten met een vermogensbeheerder of beleggingsadviseur, dient deze overeenkomst te verwijzen naar het beleggingsstatuut van het Cultuurfonds.

1.2 Oorsprong van het Cultuurfonds en de Cultuurfondsen op Naam

Het Cultuurfonds is een bevoegen pleitbezorger van cultuur, natuur en wetenschap in Nederland en daarbuiten. Met financiële bijdragen, opdrachten, prijzen en beurzen stimuleert het Cultuurfonds bijzondere initiatieven en talent. Als inspirator van hedendaags mecenaat geeft het Cultuurfonds particulieren, stichtingen en bedrijven onafhankelijk en deskundig advies over filantropie.

Het Cultuurfonds ontvangt inkomsten uit loterijen, erfstellingen en schenkingen van particulieren, stichtingen en bedrijven. Het Cultuurfonds biedt de mogelijkheid om middels een in te stellen Cultuurfonds op Naam nalatenschappen en schenkingen te oormerken en zo een specifiek deelgebied van het brede werkkterrein van het Cultuurfonds te ondersteunen. Een Cultuurfonds op Naam kan worden ingesteld vanaf € 50.000, eventueel geschonken over een periode van meerdere jaren. In een groot deel van deze Cultuurfondsen op Naam vindt vermogensopbouw plaats en worden de rendementen aangewend ter realisatie van de specifieke doelstelling van een Cultuurfonds op Naam. In een aantal gevallen wordt ook het vermogen aangewend ter realisatie van de doelstelling en heeft het Cultuurfonds op Naam een beperkte looptijd.

1.3 Reikwijdte van het beleggingsstatuut

Middels ongeoordeelde nalatenschappen, legaten, schenkingen en later loterij-inkomsten heeft het Cultuurfonds een vrij te besteden reserve opgebouwd. Vanaf 2002 wordt dit vermogen ingezet ter (gedeeltelijke) dekking van de organisatiekosten. Daarnaast heeft het Cultuurfonds vermogen opgebouwd uit geoordeelde schenkingen, de zogenaamde Cultuurfondsen op Naam. Tevens beschikt het Cultuurfonds over een structureel aanwezige doch bestemde reserve met voor besteding beschikbare gelden (de Reserve Projectbestedingen Volgend Jaar).

Een deel van genoemde gelden wordt belegd in een beleggingsportefeuille. Het beleggingsstatuut heeft betrekking op deze beleggingsportefeuille.

Een deel van het opgebouwde en geoordeelde vermogen betreft revolverende fondsen waaruit zowel kortlopende- als langdurige leningen worden verstrekt. Het betreft hier missiegerelateerde investeringen met een andere inkomens- en vermogensdoelstelling dan de beleggingsportefeuille. Deze investeringen vallen buiten de werking van dit beleggingsstatuut.

1.4 Pooling van het te beleggen vermogen

Het te beleggen vermogen wordt zoveel mogelijk samengevoegd in één effectendepot (beleggingsmandaat) en op naam van het Cultuurfonds beheerd op basis van een geconsolideerde risicoacceptatie en beleggingsdoelstelling. Onderdelen van dit vermogen van het Cultuurfonds worden separaat geadmistriseerd, namelijk de vrije reserve, de reserve Projectbestedingen en het vermogen dat gerelateerd is aan de Cultuurfondsen op Naam.

Er kunnen echter Cultuurfondsen op Naam zijn die, mede op aangeven van de insteller, op een andere manier door het Cultuurfonds worden beheerd. Het afwijkende beleggingsbeleid voor deze Cultuurfondsen op Naam wordt in dit beleggingsstatuut slechts in algemene termen beschreven.

2. DOELSTELLINGEN EN RICHTLIJNEN BELEGGINGSPORTEFEUILLE

2.1 Beleggingsdoelstelling en risicoacceptatie

De primaire doelstelling van het beleggingsbeleid is het genereren van beleggingsopbrengsten op basis van het *total return* concept, de som van directe beleggingsopbrengsten (rente, coupons en contant dividend) en vermogensaanwas (indirecte beleggingsopbrengsten), teneinde de doelstellingen van het Cultuurfonds en de Cultuurfondsen op Naam te financieren. De beleggingen dienen optimaal te worden afgestemd op de volgende beleggingsdoelstellingen:

2.2 Vermogensdoelstelling

De geconsolideerde vermogensdoelstelling is het behalen van rendement bij een verantwoord risico, teneinde er zorg voor te dragen dat het te beleggen vermogen, over langere termijn bezien, tenminste zijn koopkracht behoudt.

2.3 Inkomensdoelstelling

De inkomensdoelstelling van de beleggingsportefeuille van het Cultuurfonds is tweeledig.

- Enerzijds heeft het Cultuurfonds jaarlijks organisatiekosten die zoveel mogelijk worden gedekt door de rendementen behaald op de eigen reserves.
- Anderzijds heeft het Cultuurfonds jaarlijks een budget uit de Cultuurfondsen op Naam ter beschikking ter ondersteuning van projecten. De hoogte van deze onttrekkingen wordt voor een groot deel van de Cultuurfondsen op Naam (de zogenaamde ‘eeuwigdurende Cultuurfondsen op Naam’) bepaald op basis van een ‘spending rule’. Het doel van deze ‘spending rule’ is de schommeling van de hoogte van de jaarlijkse uitkeringen te beperken en de uitkeringen te relateren aan de beleggingsresultaten en de vermogensontwikkeling. Een deel van Cultuurfondsen op Naam heeft een looptijd en de onttrekking aan dit vermogen is derhalve afhankelijk van de met de insteller hieromtrent gemaakte afspraken.

De hiervan afgeleide inkomensdoelstelling is een jaarlijkse onttrekking aan het belegde vermogen.

In **Bijlage 1** staan de huidige organisatiekosten en budget ter ondersteuning van de projecten beschreven. In **Bijlage 2** staat de jaarlijks gewenste onttrekking vermeld.

2.4 Risicoacceptatie

Het maximale portefeuillerisico, in termen van potentiële koersfluctuatie, is gekoppeld aan de strategische beleggingsmix. Dit is het risico dat het Cultuurfonds kan en wil lopen en wordt gebaseerd op een uitgevoerde Asset-Liability (ALM)-studie.

In **Bijlage 3** staat de strategische beleggingsmix, en het verwachte rendement en risico (de risicoacceptatie) vermeld.

De door de vermogensbeheerder toe te passen risicomatstaven, zoals een Sharpe ratio, worden vastgelegd in de Fiduciair Beheerovereenkomst.

2.5 Beleggingshorizon

De beleggingshorizon van het Cultuurfonds, als “perpetuum mobile”, is lang. De financiële verplichtingen daarentegen kunnen zich zowel uitstrekken over de korte als de lange termijn. Het grootste deel van de Cultuurfondsen op Naam heeft eveneens een lange termijn beleggingshorizon. Daarnaast is er een aantal Cultuurfondsen op Naam met een beperkte, kortere looptijd.

3. BELEGGINGSOVERTUIGINGEN

De beleggingsovertuigingen van het Cultuurfonds zijn vastgelegd in ‘Beleggingsovertuigingen’, vastgesteld door de Raad van Toezicht op 12 oktober 2015 en vormen de basis voor het formuleren van het beleggingsbeleid inclusief beleggingsrestricties en zijn leidend voor de wijze waarop het beheer wordt uitgevoerd.

Als voorbeeld worden hieronder vier beleggingsovertuigingen kort samengevat:

Diversificatie is een risicoloos voordeel

Spreiding over onder andere verschillende beleggingscategorieën, stijlen en regio's is een effectieve manier om de verhouding tussen rendement en risico op portefeuilleniveau te verbeteren. Het risico per categorie wordt hierdoor niet kleiner, maar wel op het niveau van de totale portefeuille zonder dat hiervoor verwacht rendement hoeft te worden ingeleverd. Het Cultuurfonds belegt niet “alle eieren” in hetzelfde mandje, maar spreidt de beleggingen over verschillende vermogensklassen, beleggingsstrategieën, titels, sectoren, landen, operationele vermogensbeheerders enzovoort.

Passief tenzij

Financiële markten zijn niet altijd efficiënt. Op de financiële markten worden beleggingstitels door beleggers niet altijd op de juiste waarde geschat. Doordat het Cultuurfonds het beheer uitbesteedt aan professionele beleggers, kan zij profiteren van verschillende marktinefficiënties door het voeren van een actief beleggingsbeleid. Bepaalde markten zijn echter dermate efficiënt dat daar geen structureel voordeel door actief beleggen behaald kan worden. Passief beheer is dan meer kostenefficiënt.

Het Cultuurfonds heeft een voorkeur voor passief beheerde beleggingen maar sluit actief beheer niet uit (passief tenzij). Actief beheer moet zowel in theorie als praktisch overtuigend waarde kunnen toevoegen. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met de additionele kosten van actief beheer ten opzichte van passief beheer, zowel in termen van beheervergoeding en transactiekosten als in termen van extra governance-inspanning. Een andere belangrijke factor in deze afweging is risico. Passief beheer kan leiden tot concentratierisico's in bepaalde landen of emittenten.

Valuta vormt een ongewenst en onbeloofd risico

Valutarisico wijzigt het rendements- en risicoprofiel van beleggingen. Het Cultuurfonds wenst het valutarisico van buitenlandse obligaties in principe af te dekken naar de euro. Het Cultuurfonds wenst daarnaast het valutarisico (uitsluitend van de “grote” valuta zoals de USD, de Yen en de GBP) van buitenlandse aandelenbeleggingen in principe voor maximaal 50% af te dekken.

Kosten moeten transparant en beheersbaar zijn

De kosten moeten in relatie staan tot de toegevoegde waarde van het beheer en de partijen die het vermogensbeheer uitvoeren. Het Cultuurfonds verlangt van alle partijen volledige transparantie van de kosten. Dat geldt voor zowel van de kosten van fiduciair beheer als voor de kosten van operationeel vermogensbeheer en alle kosten die drukken op het te realiseren beleggingsresultaat.

4. MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD BELEGGEN

Het maatschappelijk verantwoorde beleggingsbeleid van het Cultuurfonds is vastgelegd in 'Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid', vastgesteld door de Raad van Toezicht op 12 oktober 2015 en vormt de basis voor de uitvoering van het beleggingsbeleid.

Hierbij gaat het Cultuurfonds ervan uit dat verantwoord beleggen een positief effect heeft op het rendements- en risicoprofiel op de lange termijn en bijdraagt aan de verduurzaming van de kapitaalmarkt en de samenleving, een doel dat het Cultuurfonds nastreeft mede door middel van de ondersteuning van cultuur, natuur, en wetenschap.

Het Cultuurfonds streeft na dat maatschappelijk verantwoord beleggen volledig geïntegreerd is in het gehele beleggingsbeleid en afgestemd is op het specifieke beleid van het Cultuurfonds. Daar waar beleggingen (tijdelijk) niet voldoen aan dit beleid, moeten de vermogensbeheerder(s) van het Cultuurfonds deze afwijkingen en non-compliant beleggingen zo spoedig mogelijk melden aan het Cultuurfonds inclusief een uitleg, motivatie en stappenplan voor dialoog en/of liquidatie van deze posities.

5. FIDUCIAIR VERMOGENSBHEER

Het Cultuurfonds voegt voor het vermogensbeheer de eigen reserves en de vermogens van de Cultuurfondsen op Naam zoveel mogelijk samen. Dit zogenaamde hoofdvermogen wordt uitbesteed aan één fiduciair vermogensbeheerder. Daarnaast is er een beperkt aantal overige beleggingsmandaten van Cultuurfondsen op Naam die door andere partijen worden beheerd of geadviseerd. De fiduciair verzorgt de administratie en geconsolideerde rapportage van het totale belegde vermogen, inclusief de mandaten die door andere partijen worden beheerd of geadviseerd. Zo wordt inzicht gegeven in de totale beleggingsportefeuille.

Rollen en verantwoordelijkheden

Fiduciair beheer omvat de volgende activiteiten van de fiduciair beheerder:

Opstellen van: • Beleggingsplan • Beleggingsmandaat En adviseren over: • Beleggingsbeleid	De fiduciair vermogensbeheerder adviseert over het strategische beleggingsbeleid voor het totale belegde vermogen. Het advies is gebaseerd op de uitkomsten van een ALM-analyse en daarbij wordt rekening gehouden met marktomstandigheden op korte en middellange termijn. Het geadviseerde beleggingsadvies inclusief beleggingsrestricties en verantwoord beleggingsbeleid worden vertaald naar een Beleggingsmandaat voor het hoofdvermogen. De fiduciair vermogensbeheerder adviseert proactief over een wijziging van het beleggingsbeleid voor het totale belegde vermogen en het aanpassen van het beleggingsplan als het Cultuurfonds haar doelstellingen en/of uitgangspunten wijzigt.
Portefeuillebeheer	Het beheer van het hoofdvermogen dat kan worden uitgevoerd met interne of externe beleggingsfondsen en/of met directe beleggingsmandaten. Het monitoren van de gemaakte beleggingsafspraken en doelstellingen ten aanzien van het hoofdvermogen en het bijsturen van de beleggingen als afgesproken bandbreedtes en/of restricties worden overschreden.
Administratie en rapportage	Het voeren van de beleggingsadministratie van het hoofdvermogen en van de overige beleggingsmandaten die door andere partijen worden uitgevoerd. Het verzorgen van (geconsolideerde) rapportages voor de totale beleggingsportefeuille.
Liquiditeitenbeheer	Het beheer van de liquiditeiten van het hoofdvermogen op basis van de gemaakte afspraken over beleggingsinstrumenten voor kas, de kredietwaardigheid van - en de verdeling over banken en beleggingsproducten.
Accountmanagement en evaluatie	Een vertegenwoordiger van de fiduciair vermogensbeheerder is aanwezig tijdens de beleggingsvergadering van het Cultuurfonds en licht het gevoerde beleid en de beleggingsresultaten toe.

In dit beleggingsstatuut worden de volgende termen gebruikt:

Fiduciair vermogensbeheerder	De partij die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beleggingsbeleid ten aanzien van het hoofdvermogen en die het beheer uitvoert met interne of externe beleggingsfondsen en/of beleggingsmandaten.
Operationele beheerders	Dit zijn de beheerders van de beleggingsfondsen -of mandaten die door de fiduciaire beheerder zijn geselecteerd.
Andere vermogensbeheerders of beleggingsadviseurs	Dit zijn de beheerders of beleggingsadviseurs die het beleggingsbeleid uitvoeren van de overige mandaten voor de Cultuurfondsen op Naam die niet onder de fiduciaire verantwoordelijkheid vallen van de fiduciair vermogensbeheerder.

“In control” zijn

Het Cultuurfonds wil met haar beleggingen *in control* zijn. De complexiteit van de beleggingsportefeuille dient afgestemd te zijn op de beschikbare capaciteit en expertise van het Cultuurfonds. Het Cultuurfonds dient te kunnen begrijpen waarin belegd wordt en welke risico's worden genomen.

Het Cultuurfonds heeft een voorkeur voor de selectie van fondsen en producten van externe beheerders. Als de fiduciair vermogensbeheerder interne beheerders selecteert, moet op objectieve wijze worden aangetoond dat deze interne beheerders *“best-in-class”* zijn.

Het Cultuurfonds verlangt van haar fiduciair vermogensbeheerder en eventueel andere vermogensbeheerders dat zij regelmatig inzicht geven (op *look through* basis) in de (directe en) indirecte exposure naar onder andere minder liquide beleggingen, derivaten, short posities en het gebruik van vreemd vermogen (*leverage*) zodat het Cultuurfonds de risico's van dit soort beleggingen kan begrijpen en beoordelen.

Het Cultuurfonds organiseert “tegenkracht” door het inhuren van externe specialisten en adviseurs.

6. BELEGGINGSBELEID

6.1 Strategische beleggingsmix

Aan het strategische beleggingsbeleid ligt het uitgangspunt ten grondslag dat de strategische beleggingsmix (de strategische verdeling van het te beleggen vermogen over kas, obligaties, aandelen en alternatieve beleggingen) in belangrijke mate het beleggingsresultaat en risico op de lange termijn bepaalt.

Het Cultuurfonds streeft naar een optimalisatie tussen enerzijds het beperken van het risico op de korte termijn en anderzijds het realiseren van voldoende rendement om aan de beleggingsdoelstellingen te kunnen voldoen op de lange termijn.

De strategische beleggingsmix wordt mede bepaald op basis van de specifieke uitgangspunten en doelstellingen van het Cultuurfonds alsmede de verwachte rendementen en risico's van de verschillende beleggingscategorieën op de lange termijn. Hiertoe laat het Cultuurfonds iedere 2 tot 3 jaar een Asset & Liability (ALM) studie uitvoeren.

Op de korte tot middellange termijn kan door de fiduciair vermogensbeheerder binnen vooraf vastgestelde bandbreedtes worden afgeweken van de strategische beleggingsmix.

<i>Maximale bandbreedte versus strategische beleggingsmix (in procentpunten)</i>		
Hoofdcategorieën	+ / - 5%	Voor vastrentende en zakelijke waarden
Subcategorieën	+ / - 10%	Voor subcategorieën "aandelen" geldt: + / - 5%
<i>Maximale tracking error (mate waarin de performance afwijkt van de benchmark voor deze categorie)</i>		
Aandelen ontwikkelde markten	0,5 – 0,75%	Via een passief beleggingsmandaat

Alle type beleggingscategorieën zijn in principe toegestaan. Nieuwe beleggingscategorieën (die niet vermeld staan in de strategische beleggingsmix in de ALM-studie) moeten vooraf door het Cultuurfonds schriftelijk worden goedgekeurd.

In **Bijlage 3** staan verdere details betreffende de strategische beleggingsmix, risicoacceptatie en bandbreedtes vermeld.

In principe vormt de strategische vermogensverdeling voor het hoofdvermogen eveneens de basis voor de overige mandaten die bij andere vermogensbeheerders of beleggingsadviseurs zijn ondergebracht. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de risicoprofielen die de betreffende vermogensbeheerder of adviseur hanteert. Indien in verband met de omvang van een mandaat bovenstaande diversificatie (vermogensverdeling) niet efficiënt wordt geacht, wordt een aangepaste allocatie bepaald in overleg met de betreffende vermogensbeheerder of adviseur.

6.2 Benchmark

Het Cultuurfonds beoordeelt het rendement behaald door de beheerders aan de hand van total return benchmarks (geen koersindices).

In Bijlage 4 staat de samenstelling van de benchmark (indices) voor de performance en risico monitoring vermeld.

Deze indices behoren afkomstig te zijn van algemeen bekende en aanvaarde indexleveranciers. De data over de benchmarks dient via een onafhankelijke en openbare bron (bijvoorbeeld Bloomberg) doorlopend en transparant beschikbaar te zijn. De benchmarks hebben betrekking op een belegbaar universum en zijn representatief voor de strategische beleggingsmix.

De rapportagevaluta luidt in euro.

Om de prestatie van de geselecteerde beleggingen in de portefeuilles te kunnen beoordelen en voor performanceattributie, is het toegestaan om met sub-benchmarks te werken.

De door de fiduciaire vermogensbeheerder geselecteerde benchmarks moeten vooraf door het Cultuurfonds worden goedgekeurd en dienen vermeld te worden in de beheerovereenkomst (in het beleggingsmandaat).

6.3 Overschrijdingen en herbalanceren

Een overschrijding van de tactische bandbreedte (bijvoorbeeld als gevolg van marktontwikkelingen) dient zo spoedig mogelijk te worden gecorrigeerd. Als een vermogensbeheerder een dringende reden heeft om een overschrijding van de bandbreedte tijdelijk te handhaven, dient dit door deze vermogensbeheerder zo spoedig mogelijk te worden gemeld aan het Cultuurfonds met een duidelijke onderbouwing van deze overschrijding. Het Cultuurfonds dient hier altijd schriftelijk mee in te stemmen.

Minimaal eenmaal per jaar dient de actuele beleggingsmix (de werkelijke verdeling van de portefeuille over de verschillende beleggingscategorieën) binnen de bandbreedtes van de strategische beleggingsmix in lijn gebracht te worden met het tactische beleggingsbeleid (herbalanceren).

Overall biedt het Cultuurfonds haar vermogensbeheerders beperkte ruimte om actief in te kunnen spelen op de inefficiënties in markten (beperkte tracking error). Het Cultuurfonds kan beslissen in bijzondere marktomstandigheden hier (tijdelijk) van af te wijken.

7. SPECIFIEKE BELEGGINGSRICHTLIJNEN

Naast de uitgangspunten en algemene richtlijnen zoals genoemd in dit beleggingsstatuut (mede gebaseerd op de Beleggingsovertuigingen), heeft Cultuurfonds ook een aantal specifieke beleggingsrichtlijnen opgesteld. Om het beleggingsbeleid praktisch uitvoerbaar te maken, wordt een onderscheid gemaakt ten aanzien van de beleggingsrichtlijnen die betrekking hebben op (1) het beleggingsbeleid van de fiduciair vermogensbeheerder en andere vermogensbeheerders en (2) het beleid van de beleggingsfondsen -of mandaten die door deze partijen worden geselecteerd.

1) Richtlijnen fiduciair en andere vermogensbeheerders van het Cultuurfonds

Liquiditeit	Minimaal 75% van een beleggingsmandaat van een vermogensbeheerder moet onder normale omstandigheden binnen 1 week verkocht kunnen worden, zonder significante impact op de verkoopprijs. Voor het restant geldt dat de beleggingen minimaal op kwartaalbasis goed verhandelbaar dienen te zijn.
Beleggen met vreemd vermogen	Beleggen met vreemd vermogen is niet toegestaan. Een tijdelijke debetstand is in beperkte mate toegestaan in verband met het afwickelen van een beleggingstransactie.
Short posities	Het is niet toegestaan beleggingen te verkopen die niet door het Cultuurfonds in positie worden gehouden. <i>Short</i> posities zijn niet toegestaan.
Derivaten	Directe, gedekte instrumenten (derivaten), waaronder opties en termijncontracten, worden uitsluitend gebruikt ter beperking van financiële risico's. De exposure van de derivaten mag niet leiden tot een overschrijding van de tactische bandbreedte van een beleggingscategorie.
Securities lending	Het uitlenen van effecten is niet toegestaan.
Kas	Liquiditeiten mogen uitsluitend worden aangehouden op kas, spaarrekeningen en spaarfondsen. Tegenpartijen moeten voldoen aan de volgende criteria: 1. Tegenpartij is een door de G20\Financial Stability Board (FSB) of de Nederlandse Staat aangewezen systeembank. 2. Tegenpartij moet voldoen aan meerdere minimale kredietwaardigheidsratings. Dit correspondeert met Moody's Kort P1 Lang A3; S&P Kort A1 Lang A- en Fitch Kort F2 en Lang A-, waarbij een "negatieve <i>credit watch</i>" niet acceptabel is. Hierbij moet een tegenpartij aan tenminste 2 van de 3 hierboven genoemde minimale ratings voldoen. 3. Tegenpartij moet voldoen aan het criterium inzake 5-jaars CDS spread. Als de 5-jaars CDS-spread negatief afwijkt van het gemiddelde van de selectie toegestane tegenpartijen, zal de tegenpartij op de <i>watch list</i> geplaatst worden. Bij een grens van 100 basispunten zal actief afgebouwd worden. 4. Maximaal € 30 miljoen per tegenpartij. 5. <i>Notice period</i> van maximaal 31 dagen.

- 2) Richtlijnen voor het beleggen in beleggingsfondsen -of mandaten die door de fiduciair en andere vermogensbeheerders van het Cultuurfonds geselecteerd worden:

Het Cultuurfonds stelt hoge eisen ten aanzien van de kwaliteit van haar beleggingen, inclusief de onderliggende beleggingen via beleggingsfondsen en mandaten. Het Cultuurfonds is geen voorstander van het beleggen met vreemd vermogen, het aanhouden van short posities en het gebruik van derivaten.

Indien binnen een beleggingsfonds -of mandaat belegd wordt met vreemd vermogen, short posities en/of derivaten worden aangehouden of effecten worden uitgeleend, dan moet het Cultuurfonds hierover minimaal op jaarbasis schriftelijk geïnformeerd worden en het risico hiervan moet expliciet zichtbaar worden gemaakt.

Security lending binnen beleggingsfondsen -en mandaten is in beperkte mate toegestaan als de risico's hiervan laag/beperkt zijn en de opbrengsten ten gunste van de participanten van deze beleggingsfondsen- en mandaten komen. De vermogensbeheerder(s) dienen hierop toe te zien en hierover op regelmatige basis aan het Cultuurfonds te rapporteren. De vermogensbeheerder(s) dienen een beleid met strikte voorwaarden en eisen voor het uitlenen van effecten op te stellen waarin expliciet beschreven staat wie de risico's van het uitlenen van effecten draagt en op welke wijze het onderpand geregeld is.

Beleggingscategorieën

Naast algemene en specifieke richtlijnen, kunnen richtlijnen ten aanzien van de verschillende beleggingscategorieën van toepassing zijn. Deze richtlijnen kunnen verschillen per vermogensbeheerder en worden in de beheerovereenkomst expliciet vastgelegd.

8. ADMINISTRATIE, RAPPORTAGE, MONITORING EN EVALUATIE

8.1 Administratie en rapportages

De fiduciair vermogensbeheerder is verantwoordelijk voor de beleggingsadministratie van de beleggingen die door haar worden beheerd en voor de overige mandaten die door de andere partijen worden beheerd of geadviseerd.

Alle beheerders zijn verantwoordelijk voor het aanleveren van rapportages ten aanzien van de beleggingsmandaten die zij voor het Cultuurfonds beheren of adviseren. De fiduciair vermogensbeheerder is daarnaast verantwoordelijk voor een geconsolideerde rapportage met een overzicht van de gehele beleggingsportefeuille.

8.2 Monitoring en evaluatie

Het Cultuurfonds monitort de beleggingsmandaten bij alle beheerders en adviseurs. Hierbij laat zij zich bijstaan door een onafhankelijke investment consultant.

De fiduciair vermogensbeheerder verzorgt ten aanzien van de totale beleggingsportefeuille minimaal de volgende rapportages:

<i>Rapportage</i>	<i>Frequentie en termijn</i>	<i>Opmerking</i>
Maandrapportage	Maandelijks, binnen 20 werkdagen na maandeind	Vermogen en beleggingsmix, beleggingsresultaten
Integrale kwartaalrapportage	Ieder kwartaal, binnen 30 werkdagen na kwartaaleinde	Vermogen en beleggingsmix, beleggingsresultaten en performance-attributie
Beleggingsrapportage	Maandelijks binnen 30 dagen na maandeind	Ten behoeve van financiële administratie
Beleggingsrapportage	Jaarlijks, binnen 2 maanden na jaareinde	Ten behoeve van jaarverslag
ISAE 3402	1x per jaar	Type II verklaring

Daarnaast zal het Cultuurfonds afspraken maken met de fiduciair vermogensbeheerder en de andere vermogensbeheerders en beleggingsadviseurs over de volgende rapportages:

- Analyse van de (interne) fondsen/mandaten waaruit blijkt dat deze best-in-class zijn. De beheerder(s) moet(en) aantonen dat de huisfondsen in het belang van het Cultuurfonds zijn;
- Rapportage van het verantwoord beleggingsbeleid afgestemd op het specifieke maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid van het Cultuurfonds.

9. ROLLEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Hieronder worden de rollen en verantwoordelijkheden beschreven van het Cultuurfonds, de fiduciair vermogensbeheerder en andere vermogensbeheerders, en externe adviseurs ten aanzien van het beleggingsadvies en vermogensbeheer:

Raad van Toezicht (RvT)

De RvT heeft als taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken van het Cultuurfonds. Het besluit van de directie tot vaststelling van het beleggingsbeleid, en de vaststelling van de beleggingsovertuigingen en de strategische asset allocatie is aan de goedkeuring van de RvT onderworpen.

De Financiële Audit en Beleggingscommissie (FABC)

De FABC heeft als taak de RvT te adviseren over het te volgen beleggingsbeleid en ziet toe op de uitvoering hiervan. De FABC houdt minimaal tweemaal per jaar een specifiek aan het vermogensbeheer gewijde vergadering. De fiduciair *vermogensbeheerder* is minimaal eenmaal per jaar op een dergelijke vergadering aanwezig.

Directie

De directie stelt het beleggingsbeleid vast en is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het beleggingsbeleid. De directie werkt de beleggingsstrategie uit in beleggingsrichtlijnen, zoals dit statuut.

Hoofd Financiën

Het hoofd financiën stuurt de fiduciair *vermogensbeheerder*, andere vermogensbeheerders en externe adviseurs aan. Het hoofd financiën adviseert in voorkomende gevallen de directie en de FABC.

Fiduciair vermogensbeheerder en andere vermogensbeheerders

Het Cultuurfonds beschikt niet over de benodigde expertise en middelen om zelf te beleggen. Het beleggen wordt uitbesteed aan een fiduciair *vermogensbeheerder*. In een aantal gevallen wordt op verzoek van de insteller van een Cultuurfonds op Naam het betreffende vermogen bij een andere vermogensbeheerder ondergebracht.

De directie sluit met de fiduciair *vermogensbeheerder* en andere vermogensbeheerders beheerovereenkomsten af waarin afspraken zijn vastgelegd over:

- Risicoprofiel
- Asset allocatie
- Duurzaamheid
- Globale invulling van de portefeuille
- Benchmark
- Honorarium

In een aantal gevallen waarin de insteller van een Cultuurfonds op Naam heeft bepaald dat het vermogensbeheer bij een andere vermogensbeheerder dient te worden ondergebracht, kan door de beperkte grootte van het mandaat alleen een adviesovereenkomst worden aangegaan.

Externe adviseurs

De directie en het hoofd financiën laten zich bijstaan door een externe adviseur inzake:

- Strategische advisering;
- Controle uitvoering mandaat door fiduciair vermogensbeheerder waaronder:
 - Zijn beleggingen in overeenstemming met de beleggingsrestricties;
 - Handelt de beheerder conform de belangen van Cultuurfonds;
 - Verloopt de uitvoering van het beleggingsbeleid volgens afspraak;
 - Toezien op correcte informatievoorziening (rapportage), inclusief correcte waarderingen en performance;
 - Blijven de kosten binnen de gemaakte afspraken;
- Toezicht op de overige mandaten die door andere vermogensbeheerders dan wel beleggingsadviseurs worden beheerd, waaronder:
 - Maandelijks monitoring op basis van de rapportages;
 - Aanwezig zijn bij besprekingen met de beheerders;
 - Controleren of de beheerders zich houden aan de mandaatafspraken;
 - Monitoren in hoeverre er risico's ontstaan op het terrein van ESG beleid.

Bijlage 1: Actuele organisatiekosten en budget ter ondersteuning van projecten

Begroting	2016
<i>Exploitatie</i>	
Personeelskosten	2.939.000
Secretariaten afdelingen	422.000
Bureau-en bestuurskosten	107.500
Externe adviseurs	110.000
Communicatie	394.000
Huisvestingskosten	300.000
Kantoorbehoeften	176.000
Automatisering	567.500
Afschrijvingen	295.000
<i>Fondsenwerving</i>	
Anjeractie	223.000
Donaties	145.000
Mecenaat	325.000
<i>Beleggingen</i>	
Kosten vermogensbeheer	546.000
Totaal kosten eigen organisatie	6.550.000

Activiteitenbudget	2016
<i>Inkomsten uit fondsenwerving</i>	
Opbrengst Anjeractie	524.015
Donateurs	872.504
Schenken	82.273
Cultuurfondsen op Naam	9.800.909
Inhouding dekking organisatiekosten	<u>-468.478</u>
	10.811.223
<i>Inkomsten uit loterijen</i>	
BankGiro Loterij	12.992.292
Toto/Lotto	4.450.732
Inhouding toe te voegen aan vermogen	-1.982.813
Afronding uit vermogen	<u>18.126</u>
	15.478.337
Totaal nieuw beschikbaar budget	26.289.561
Vrijgevallen bedragen	1.459.791
Saldo activiteitenbudget vorig jaar	<u>5.250.649</u>
Totaal activiteitenbudget	33.000.000

Bijlage 2:Jaarlijkse onttrekking aan het belegde vermogen (inkomensdoelstelling)

Gebaseerd op de begroting en het budget voor 2016 vinden de volgende jaarlijkse onttrekkingen plaats:

- Voor het Cultuurfonds: €2,1 miljoen (conform ALM-studie)
- Voor Cultuurfondsen op Naam met een eeuwigdurende looptijd: € 3,6 miljoen (belegd vermogen ca. € 84,5 miljoen)
- Voor Cultuurfondsen op Naam met een looptijd: € 2,7 miljoen (belegd vermogen ca. € 28,3 miljoen)

Spending rule:

De jaarlijkse budgetten van eeuwigdurende Cultuurfondsen op Naam worden bepaald op basis van een spending rule waarbij:

- 70% van het budget bepaald wordt op basis van het budget van het voorgaande jaar
- 30% van het budget bepaald wordt op basis van het verwachte rendement gecorrigeerd voor inflatie

De budgetten fluctueren gedeeltelijk mee met de vermogensontwikkeling, de verwachte rendementen, en met de uitgaven van het vorige jaar. Hierdoor zullen de budgetten geleidelijk afnemen na een daling van het vermogen als gevolg van beleggingsverliezen, waardoor het vermogen zich over tijd kan herstellen.

Bijlage 3:

Strategische beleggingsmix en risicoacceptatie

Laatst vastgesteld door de Raad van Toezicht op 23 november 2015

Beleggingscategorie	Strategisch
<i>Strategische allocaties</i>	
Staatsobligaties	20%
Bedrijfsobligaties Investment Grade *	20%
Obligaties opkomende landen **	10%
High Yield obligaties	10%
Aandelen ***	35%
Alternatieve beleggingen/Vastgoed	5%
Totaal	100%
Vastrentende waarden	60%
Zakelijke waarden	40%
<i>Risico en rendement (aannames tijdens ALM-studie)</i>	
Rekenkundig rendement	5,2%
Volatiliteit	10,0%
Meetskundig rendement	4,8%
Sharpe ratio *****	52%
<i>Opmerkingen</i>	
*	Gemiddelde rating: A
**	Gemiddelde Investment Grade bedrijfsobligaties en High Yield
***	25% aandelen ontwikkelde markten en 10% opkomende markten
*****	De Sharpe ratio is de verhouding tussen rendement en risico (volatiliteit): het geeft aan hoe groot het verwachte rendement is per eenheid risico.

Gebaseerd op:

- ALM-studie, uitkomsten en advies van 9 september 2015
- Acceptatie hiervan door het Cultuurfonds op 12 oktober 2015 (beleggingsmix 10)
- Update ALM-studie van 9 november 2015 (verdeling aandelenmarkten ontwikkeld/opkomend) en acceptatie door het Cultuurfonds op 23 november 2015

Strategische beleggingsmix en bandbreedtes voor tactisch beleid

Beleggingscategorie	Strategische beleggingsmix	Bandbreedtes voor tactisch beleid	
	Neutraal	Minimaal	Maximaal
Kas	0%	0%	60%
Europese staatsobligaties	20%	0%	30%
Subtotaal kas en Europese staatsobligaties	20%	10%	60%
Emerging market debt	10%	0%	15%
Global credits exclusief “financials”	0%	0%	10%
Euro credits	20%	0%	20%
Global high yield	10%	0%	15%
Nederlandse hypotheek	0%	0%	12,5%
Asset backed securities	0%	0%	10%
Subtotaal vastrentende waarden en kas	60%	55%	65%
Aandelen ontwikkelde markten	12,5%	7,5%	17,5%
Aandelen ontwikkelde markten *	12,5%	7,5%	17,5%
Europese aandelen	0%	0%	10%
Europese aandelen **	0%	0%	10%
Aandelen opkomende markten	10%	5%	15%
Subtotaal aandelen	35%	30%	40%
Niet-beursgenoteerd vastgoed	5%	0%	10%
Subtotaal alternatieve beleggingen	5%	0%	10%
TOTAAL	100%		
<i>Opmerkingen</i>			
*	(USD, JPY, en GBP afgedekt)		
**	(GBP afgedekt)		

De “minimaal” en “maximaal” -grenzen in bovenstaande tabel zijn “harde” grenzen. De beleggingsportefeuille(s) moet(en) te allen tijde binnen deze grenzen blijven c.q. overschrijdingen moeten zo spoedig mogelijk bijgestuurd worden.

Het Cultuurfonds hanteert aanvullend specifieke doelstellingen en uitgangspunten voor:

- De classificatie van beleggingscategorieën. De allocatie naar Kas en Staatsobligaties mag gecombineerd worden in één subcategorie;
- Het vaststellen van de (maximale) bandbreedtes ten opzichte van de strategische beleggingsmix. Zie de tabel hieronder. De tracking op portefeuilleniveau wordt gestuurd met de verschillende bandbreedtes;
- De maximaal tracking error voor de aandelenbeleggingen in ontwikkelde markten (via passieve beleggingen). Zie de tabel hieronder.

<i>Maximale bandbreedte versus strategische beleggingsmix (in procentpunten)</i>		
Hoofdcategorieën	+ / - 5%	Voor vastrentende en zakelijke waarden
Subcategorieën	+ / - 10%	Voor subcategorieën “aandelen” geldt: + / - 5%
<i>Maximale tracking error (mate waarin de performance afwijkt van de benchmark voor deze categorie)</i>		
Aandelen ontwikkelde markten	0,5 – 0,75%	Via een passief beleggingsmandaat

Bijlage 4

Benchmarksamenstelling voor performance en risicomonitoring

De benchmarks voor het beleggingsmandaat van het Cultuurfonds zijn gelijk aan de Strategische Beleggingsmix Neutraal in **Bijlage 3** (tweede tabel) en zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de ALM-studie.

Ten behoeve van het berekenen van het rendement op de strategische portefeuille, wordt gerekend met “vaste” strategische gewichten en de rendementen van de hierboven vermelde benchmarks.